

Parlamentul României

Camera Deputaților

Biroul permanent al Senatului
Bp 551, 15.12.2019

Către,

Biroul Permanent al Senatului

În temeiul art. 74 din Constituția României, republicată, vă înaintăm spre dezbatere și adoptare **Proiectul de Lege pentru completarea Legii asistenței sociale nr. 292/2011**, însotit de expunerea de motive.

În temeiul art. 111 din Regulamentul Senatului, republicat, solicit procedură de urgență.

Inițiatori:

Deputat PSD Ion-Marcel Ciolacu

Deputat PNL Săftoiu Ana Adriana

Deputat PRO Europa Podașcă Gabriela

Senator USR Ghica Cristian

Deputat PMP Simionca Ionuț

Deputat neafiliat Bîzgan-Gayral Oana-Mioara

DEPUTAT VOMR VASS LEVENTE

DEPUTAT MINORITATI VANUJAN PANBUCCIAN

EXPUNERE DE MOTIVE

Acest act normativ este necesar pentru completarea și armonizarea legislației din domeniile protecției sociale, sănătății și educației în vederea introducerii unui pachet minimal de servicii integrate la nivel comunitar care să asigure copiilor și familiilor acestora un set universal de servicii de bază cu caracter de prevenire, integrat la nivelul comunității, coordonat și supervizat de la nivel județean și național.

În ultimii 30 de ani, România a realizat importante schimbări pozitive în ceea ce privește situația copiilor: rata mortalității infantile a scăzut de la peste 26,9 decese la 1.000 născuți-vii în 1990 la sub 7,1 decese la 1.000 născuți-vii în 2017; numărul copiilor instituționalizați s-a diminuat substanțial, de la peste 100.000 la începutul anilor '90 la 18.197 în 2017; riscul general de sărăcie și excluziune socială a scăzut de la 47% în 2007 la 35,7% în 2017. Trebuie să recunoaștem că perioada de preaderare la Uniunea Europeană a reprezentat un important motor al reformelor, oferind instrumentele necesare realizării de progrese în plan social și administrativ.

România are o populație (rezidentă) de 19,52 milioane de locuitori și o rată a natalității aflată în scădere. Numărul copiilor s-a redus dramatic, de la 6,6 milioane în 1990 la 3,7 milioane în ianuarie 2018. Prin urmare, ponderea copiilor în populația totală este de doar 18% și se așteaptă ca procentul lor să continue să scadă. Populația care se declară de etnie romă reprezinta 3% la ultimul recensământ, însă studiile estimează că proporția acesteia este de 10%.

România rămâne una dintre cele două cele mai sărăce țări din UE. Unu din cinci români trăiesc în sărăcie, iar poziționarea geografică și apartenența etnică constituie determinanți importanți ai sărăciei: 71% dintre cei afectați de sărăcie locuiesc în comunitățile rurale, în timp ce romii prezintă un risc de sărăcie de zece ori mai mare decât în cazul populației generale.

Copiii sunt cei mai afectați de sărăcie: aproape o treime dintre copiii din România trăiesc în sărăcie persistentă, iar riscul de perpetuare a acestei situații vulnerabile este mult mai ridicat în rândul lor decât în cazul oricărei alte grupe de vîrstă. Deși numărul lor a scăzut constant în ultimii zece ani, 52.608 de copii sunt în continuare separați de familie, aproape 33% dintre ei trăind în instituții. Printre principalele cauze ale separării, se numără sărăcia și abuzul. Un alt aspect cheie îl constituie copiii lăsați acasă de părinții migranți, plecați la muncă în străinătate, însă nu sunt disponibile date exacte referitoare la numărul acestor copii în România.

România continuă să înregistreze cea mai mare rată a mortalității infantile din UE, aceasta fiind de peste două ori mai ridicată decât media UE, atât la componenta neonatală, cât și la cea postneonatală. Aproape trei sferturi dintre decese survin din cauze evitabile (în principal, afecțiuni de origine perinatală apărute în perioada neonatală și boli ale aparatului respirator declanșate în perioada postneonatală).

Aproape 1 milion de copii (aproximativ 25%) sunt spitalizați cel puțin 7 zile pe an, în mare parte din cauza accesului limitat la asistență medicală primară și comunitară. Multe dintre aceste spitalizări ar putea fi prevenite, fiind costisitoare pentru sistem.

De asemenea, mortalitatea copiilor sub cinci ani a rămas cea mai ridicată din UE, fiind marcată mai ales de afecțiuni respiratorii acute, accidentări și incidente rutiere.

Gradul de acoperire vaccinală se află în scădere, înregistrând un nivel îngrijorător

(sub 90% în cazul poliomielitei și sub 75% în cazul altor vaccinuri), în condițiile în care o epidemie de rujeolă a provocat 62 de decese în ultimii trei ani. Epidemia (declanșată în februarie 2016) reprezintă doar unul dintre semnalele de alarmă ce indică lipsa investițiilor strategice în sănătate. Sectorul se concentrează excesiv asupra segmentului terțiar specializat, extrem de scump, fondurile ce ajung la serviciile de asistență medicală primară fiind insuficiente. Accesarea serviciilor de bază reprezintă o provocare, mai ales pentru copiii și familiile vulnerabile.

Educația s-a bucurat de îmbunătățiri semnificative, însă persistă o serie de disparități majore. Rata de cuprindere în învățământul preșcolar a copiilor romi este mai mică cu 47 de puncte procentuale decât media națională. Un număr estimativ de 400.000 de copii cu vîrstă cuprinse între 6 și 18 ani se află în afara sistemului de învățământ, iar rata de absolvire a învățământului obligatoriu este în scădere. Copiii romi prezintă un risc de șase ori mai mare decât ceilalți copii de a nu absolvi învățământul secundar. Cu o rată a părăsirii timpurii a școlii de 18,1% în 2017, România este departe de ținta UE 2020 de 11,3%. Fenomenul părăsirii timpurii a școlii este mai pregnant în mediul rural, în timp ce 77% dintre tinerii romi de 18-24 de ani se numără printre persoanele care au renunțat timpuriu la studii. Cauzele sunt sărăcia, excluziunea socială, discriminarea, inclusiv segregarea școlară.

La nivel național, comunitățile defavorizate se confruntă cu toate aceste probleme simultan, fiind aproape imposibilă ruperea cercului vicios al excluziunii fără intervenții și sprijin extern. Este necesară o abordare integrată și coordonată pentru a îmbunătăți nivelul de educație, capacitatea de integrare profesională și accesul la piața muncii, dar și accesul la servicii de bază, calitative, pentru categoriile vulnerabile.

Încă de la naștere și continuând cu copilăria mică, copiii cu dizabilități se confruntă zilnic cu situații de discriminare din cauza excluziunii sociale înrădăcinate, provocate de multiplele bariere reprezentate de atitudinile negative și lipsa politicilor și legislației adecvate. Sunt împiedicați să își exercite dreptul la servicii medicale, educație și ocupare. Obstacolele includ lipsa formării cadrelor didactice, prejudecățile, stigmatizarea socială și lipsa unei înțelegeri adecvate din partea profesorilor, a părinților și a societății, precum și absența serviciilor și a sprijinului.

Prin această lege se urmărește dezvoltarea unui pachet minimal de servicii primare care să fie obligatoriu în fiecare localitate rurală și urbană. Diferite alte servicii (atât primare, cât și specializate) ar putea să fie adăugate la pachetul minimal în funcție de nevoile și resursele specifice respectivei comunități. Acest pachet minimal de servicii primare ar trebui să fie compus din:

- activități de informare care sunt cruciale pentru identificarea potențialilor beneficiari și pentru serviciile de intervenție timpurie;
- evaluarea necesităților și planificarea serviciilor care se sprijină pe o abordare bazată pe familie și pe persoană;
- servicii de informare și consiliere îndreptate spre familiile cu probleme sociale, persoanele care au fost supuse violenței în familie sau neglijate, familiile monoparentale cu venituri mici, precum și tinerii expuși riscurilor (tinerii infractori, persoanele care abandonează școala și copiii din gospodăriile cu venituri mici);
- sprijin administrativ (precum ajutorul acordat beneficiarilor privind completarea formularelor de solicitare a diferitelor tipuri de prestații), precum și asistență socială, medicală și juridică;
- trimiterea la serviciile specializate;
- monitorizarea tuturor persoanelor din comunitate aflate în situații vulnerabile și vizite la domiciliul acestora.

Pachetul minimal de servicii:

- contribuie la evaluarea nevoii de servicii la nivel local și îmbunătățirea planificării și utilizării resurselor la nivel local, județean și național;
- contribuie la îmbunătățirea accesului copiilor și familiilor la servicii de sănătate, protecție socială și educație;
- ajută copiii să crească într-un mediu familial protector, lipsit de violență;
- contribuie la creșterea accesului la învățământul preșcolar și a gradului de absolvire cel puțin a învățământului obligatoriu;
- ajută copiii să crească sănătoși, educați și protejați, capabili să-și atingă potențialul maxim.

În plus, Pachetul minim de servicii contribuie la:

- reorientarea eforturilor asupra serviciilor de prevenire mai ieftine care pot duce la reducerea numărului de cazuri grave ce necesită intervenții specializate costisitoare;
- generarea de economii pe termen mediu și lung la bugetul de stat;
- reforma sistemului de protecție socială la nivel local, județean și național, inclusiv din punct de vedere al eficientizării mecanismului de prestații bănești;
- reducerea și prevenirea sărăciei și excluziunii sociale a copiilor și familiilor acestora.

Profesioniștii locali care vor implementa pachetul minimal de servicii vor identifica împreună copiii vulnerabili și familiile acestora, vor evalua nevoile acestora, vor acorda sprijin, consiliere, referire, urmărire, acompaniere la alte servicii specializate și vor monitoriza progresul acestor beneficiari.

Acordarea la nivel local a pachetului minimal de servicii va fi coordonată de către comitetul consultativ local stabilit prin legea de protecție a copilului și va fi sprijinită metodologic, ghidată și supervizată de către personal dedicat și specializat de la nivel județean din departamentele de protecție socială, sănătate și educație existente la nivel județean. De la nivel național ministerele Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale vor asigura cadrul metodologic, finanțarea continuă și adecvată, politici și legislație pentru sprijinirea comunităților locale să livreze acest pachet.

Din punct de vedere organizatoric această lege propune înființarea unor structuri distincte la nivelul fiecărei unități teritorial administrative, în subordinea consiliului local numite generic "biroul pachet minimal de servicii". Aceste vor încadra personal în domeniul asistenței sociale, asistenței medicale comunitare și, după caz, mediatori școlari și sanitari. Relația cu consilierii școlari, încadrați la nivelul școlilor prin intermediul Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE), va fi asigurată prin metodologia integrată de lucru. Asistența și supervizarea de la nivel județean va fi asigurată prin intermediul unor birouri dedicate, înființate la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC), Inspectoratului Școlar Județean (ISJ), CJRAE și Direcția de Sănătate Publică (DSP) care vor încadra personal în funcție de numărul și caracteristicile unităților administrativ-teritoriale (UAT) de la nivel județean care acordă pachetul minimal de servicii.

Finanțarea la nivelul UAT se va asigura de la bugetele locale și prin transfer direct la nivelul UAT de la nivelul bugetului de stat funcție de criterii legate de numărul de beneficiari și tipul de nevoi identificate. Finanțarea la nivel județean a DGASPC, ISJ, CJRAE și DSP pentru activitatea de asistență și supervizare va fi făcută prin intermediul mecanismului de înființare de programe de interes național.

Din punctul de vedere al impactului social pozitiv al modificărilor legislative preconizate, este necesar să menționăm:

- îmbunătățirea accesului copiilor și familiilor la servicii de sănătate, protecție socială

- și educație;
- creșterea copiilor într-un mediu familial protector, lipsit de violență;
 - facilitarea accesului la învățământul preșcolar și a gradului de absolvire cel puțin a învățământului obligatoriu;
 - reorientarea eforturilor asupra serviciilor de prevenire care pot duce la reducerea numărului de cazuri grave ce necesită intervenții specializate costisitoare;
 - generarea de economii pe termen mediu și lung la bugetul de stat;
 - reforma sistemului de protecție socială la nivel local, județean și național, inclusiv din punct de vedere al eficientizării mecanismului de prestații bănești;
 - reducerea și prevenirea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor și al familiilor acestora.

Având în vedere impactul benefic pe care completările preconizate la Legea asistenței sociale nr. 292/2011, le vor aduce cadrului normativ general privind serviciile sociale, am decis să înaintăm prezenta propunere legislativă, spre dezbatere și adoptare.

INIȚIATORI,

Deputat PSD Ion-Marcel Ciolacu

Deputat PNL Săftoiu Ana Adriana

Deputat PRO Europa Podașcă Gabriela

Senator USR Ghica Cristian

Deputat PMP Simionca Ionuț

Deputat neafiliat Bîzgan-Gayral Oana-Mioara

DEPUTAT UDMR VASS LEVENTE

DEPUTAT MINORITĂȚI VANUJAN PAULBUCCIANU

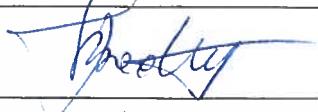
Proiect de Lege pentru completarea Legii asistenței

sociale nr. 292/2011

- deputați PSD -

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
1.	Simonis Alfred-Robert	
2.	Mihălcescu Carmen-Ileana	
3.	Vasilescu Lia-Olguța	
4.	Solomon Adrian	
5.	Teiș Alina	
6.	Tușa Diana	
7.	Bejinariu Eugen	
8.	Vrăjitoru Sorinel-Marian	
9.	Halici Nicușor	
10.	Căprar Dorel-Gheorghe	
11.	Bogdan Gheorghe-Dănuț	
12.	Roman Ioan Sorin	
13.	Floreacă Oana-Consuela	
14.	Dobrică Ionela Viorela	
15.	TODOR ADRIAN	

- deputați PSD -

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
16.	TUDOR BEATRICE	
17.	NASRA HORIA	
18.	POPA OVIDIU	
19.	Intotdea CATALINĂ ILUCA	

Lista susținătorilor proponerii legislative

Nr crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	ROZERIA ANASTASIE - PNL	PNL	Rozesla
2	LUNGU TUDORIM	PNL	Tudorim
3	CĂTĂIN PREDIU	PNL	Cătin
4	Stamatiu Plotin	PNL	Plotin
5	TRĂICĂ ORISYNA	PNL	Trăică
6	ȘTEFAN GIGEL	PNL	Gigel
7	Robert Sighișorău	PNL	Zigă
8.	ROMAN FLOREN CIUJU	PNL	Jonny
9	GABRIEL AURONACHE	PNL	Auronache
10	Marius Bodea	PNL	Marius
11	Achitel Vrâle Ciortian	PNL	Vrâle
12	BEN-ONI ANDREIAN	PNL	Ben-Oni
13	BOGDAN GHEORGHIU	PNL	Bogdan
14	BODE LUCIAN	PNL	Bode
15	NICOARĂ ROMEO	PNL	Nicoară
16.	STROT LUNG MARINU	PNL	Strot
17	OROS NECHITA ADRIAN	PNL	Oros

Lista susținătorilor propunerii legislative

L E G E

pentru completarea Legii asistenței sociale nr. 292/2011

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art.I. – Legea asistenței sociale nr. 292/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 69, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alineatele (2) - (4), cu următorul cuprins:

”(2) Se instituie pachetul minimal de servicii sociale pentru copil și familie, denumit în continuare *pachet minimal de servicii*, în sarcina autorităților administrației publice centrale și locale, universal și obligatoriu, în scopul asigurării dreptului fiecărui copil la supraviețuire, dezvoltare, protecție, precum și la combaterea sărăciei. Pachetul minimal de servicii include servicii de bază și de informare în domeniul sănătății, educației și protecției sociale precum: identificarea situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială, evaluarea acestora, furnizarea de informații, consiliere, însotire, asistență și monitorizare.

(3) Pachetul minimal de servicii se acordă în cadrul unui program național, potrivit prevederilor art. 40 alin.(1), art. 69 și art. 73 alin.(3) din prezenta lege, precum și potrivit dispozițiilor art.9 din Legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Finanțarea pachetului minimal de servicii se face din bugetul de stat și din bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia prin intermediul transferurilor acordate pentru bugetele autorităților publice locale cu destinație specială, din bugetele locale și din fonduri externe rambursabile sau nerambursabile, potrivit legii.”

2. La articolul 76, după alineatul (2) se introduc trei noi alineate, alineatele (2¹) – (2³), cu următorul cuprins:

”(2¹) Pachetul minimal de servicii prevăzut la art. 69 alin. (2), se acordă de către o echipă multidisciplinară formată la nivelul unității administrativ teritoriale din: un asistent social/lucrător social, un asistent medical comunitar și un consilier școlar. Acestora li se pot adăuga, în funcție de contextul local, potrivit legii, mediatori școlari și mediatori sanitari.

(2²) Membrii echipei mixte prevăzute la alin.(2¹), cu excepția consilierului școlar, își desfășoară activitatea în proporție de cel puțin 66% din timpul de lucru, la domiciliul beneficiarilor sau pe teren asistând beneficiarii în relația și accesul lor la serviciile publice sociale, de educație și de sănătate.

(2³) Echipa mixtă de la nivelul unității administrativ teritoriale va fi supervizată și asistată metodologic de o echipă mixtă constituită la nivel județean, respectiv al Municipiului București, din inspectori angajați ai direcțiilor de sănătate publică, ai direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, ai inspectoratelor școlare județene, respectiv al Municipiului București, și ai centrelor județene de resurse și de asistență educațională, respectiv al Municipiului București.”

3. După articolul 76, se introduce un nou articol, articolul 76¹, cu următorul cuprins:

”**Art.76¹.** - (1) În vederea acordării pachetului minimal de servicii prevăzut la art. 69 alin. (2), înregistrarea situației copiilor și familiilor de la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale și a

serviciilor acordate acestora în cadrul pachetului minimal de servicii, se face într-o aplicație digitală online dedicată și unitară la nivel național, și privește: tipul și natura vulnerabilităților copiilor din comunitate, situația familiilor acestora sau a tutorilor lor, planul de servicii individualizat și acordarea acestor servicii. Dezvoltarea, testarea, introducerea, trainingul pentru utilizare la nivelul echipelor mixte și la nivel județean, menținerea funcționalității și perfecționarea aplicației digitale dedicate se realizează de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții în cadrul unui program de interes național implementat și finanțat conform prevederilor art.106 din prezenta lege.

(2) Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, pe baza datelor generate de aplicația digitală dedicată pentru pachetul minimal de servicii, elaborează rapoarte anuale cu privire la situația copiilor și a familiilor acestora, pe care le va prezenta Guvernului, Parlamentului și publicului larg. Aceste rapoarte vor cuprinde, dacă este cazul, și recomandări în vederea îmbunătățirii legislației privind modul de organizare și acordare a pachetului minimal de servicii sociale.

(3) În structura aparatului consiliului județean, la nivelul fiecărui județ, precum și în structura aparatului Consiliului General al Municipiului București, se înființează un serviciu dedicat coordonării echipei mixte prevăzute la art.76 alin. (2³) care elaborează planul județean, respectiv al Municipiului București, privind implementare, acordare, monitorizare și evaluare a pachetului minimal de servicii, pe baza planurilor fiecărei unități administrativ-teritoriale din respectivul județ, și care acordă sprijin tehnic și metodologic acestora. Planul județean, respectiv al Municipiului București, și bugetul acestuia se aprobă anual de Consiliul Județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București, și se înaintează către Ministerul Finanțelor Publice pentru includerea sa în procesul de elaborare și aprobare a bugetului național consolidat.”

Art. II. La data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale și Ministerul Finanțelor Publice elaborează metodologia de finanțare a pachetului minimal de servicii pentru copil și familie,

metodologia de acordare a pachetului minimal de servicii pentru copil și familie, metodologia de înființare și funcționare a programului de interes național privind aplicația online dedicată pachetului minimal de servicii pentru copil și familie, precum și metodologia de înființare și funcționare a serviciului dedicat la nivel județean, respectiv al Municipiului București, pachetului minimal de servicii pentru copil și familie prevăzute de dispozițiile Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu completările aduse prin prezenta lege, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. III. Prezenta lege intră în vigoare în termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI

ION-MARCEL CIOLACU TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

București,
Nr.